

Kanttekeningen bij de brief van de staatssecretaris van Financiën d.d. 18 juli 2007, kenmerk DGB 2007-03393

1. Verwezen wordt naar de Wet inkomstenbelasting 2001, in het bijzonder de aftrekbaarheid van periodieke giften aan bepaalde verenigingen en instellingen.

Toepassing van die regeling heeft zowel voor de particulier (bestedbaar inkomen) als voor Financiën (teruggave belasting) budgettaire consequenties.

En daarin verschilt de wettelijke regeling aftrekbare giften wezenlijk van de door ons aangevraagde fiscale maatregel, het belastingvrij verzilveren van verlofdagen ten bate van een vereniging of goed doel naar keuze van werknemers.

'Out of pocket' heeft deelname aan de bepleite actie voor de werknemers namelijk geen consequenties en ook niet voor Financiën.

Wij vragen ons overigens af of de regeling giftenaftrek Wet IB 2001 ten bate van het verenigingsleven wel effectief is gebleken? Eerder al hebben wij bij enkele notarissen navraag gedaan en is ons meegedeeld dat toepassing met name plaats vindt ten bate van goede doelen en voor zover bekend niet/nauwelijks ten bate van het verenigingsleven.

Wij zien ook niet zo snel dat de 'gewone' burgers, leden van het verenigingsleven, zich notarieel verplichten om 5 jaar lang een bedrag te betalen aan hun club.

2. Financiën meldt dat het budgettaire kader geen ruimte biedt om de gevraagde maatregel in te willigen.

In aanvulling op hetgeen wij daarover hiervoor onder punt 1 al opgemerkt hebben nog het volgende. De vraag luidt of er voor Financiën sprake is van gederfde inkomsten?

Wij zien budgettair geen problemen voor Financiën. Integendeel, want wanneer Financiën niet instemt met de gevraagde maatregel loopt de fiscus belastinginkomsten mis. We lichten dat hierna toe.

Wij vragen aan Financiën om af te zien van belastinginkomsten over verlofdagen die verzilverd worden ten bate van het verenigingsleven. Dat zijn belastinginkomsten die Financiën ook niet zal ontvangen wanneer geen instemming plaats vindt met de gevraagde fiscale maatregel, simpelweg omdat de SteunJeClub actie dan niet wordt georganiseerd.

Wij zijn van mening dat Financiën budgettair, differentieel beschouwd, er belang bij heeft om in te stemmen met de gevraagde fiscale maatregel en wel omdat:

- de substantiële geldstroom die beschikbaar komt van het verenigingsleven leidt tot (fiscaal belaste) bestedingen (bijv. de bouw van een jeugdhome, aanstelling van verenigingsmanagers, organisatie van evenementen, enz.)
- daarbij dan ook nog het multiplier effect van toepassing is
- het door Financiën impliciet genoemde alternatief, het stimuleren van een massaal gebruik van de regeling aftrekbare giften, leidt tot teruggave van al ontvangen belastinggelden en dus voor Financiën wel budgettaire consequenties heeft

En dan is er nog het substitutie vraagstuk in het kader van gederfde inkomsten.

Als de SteunJeClub actie wel georganiseerd wordt (dus belastingvrije verzilvering van verlofdagen ten bate van een club naar keuze van de werknemer) dan zoeken we in feite antwoord op de vraag of (afdelingen van) bedrijven als gevolg van de SteunJeClub actie aanleiding zien tot inkrimping van de formatie of minder snel tot

uitbreiding daarvan komen. In dat geval zou voor Financiën sprake kunnen zijn van derving van regulier te verwerven inkomsten.

Bij de beantwoording van voormelde vraag is het goed om te weten dat uit onderzoek is gebleken dat maximaal 25% van de werknemers deel zal nemen aan de actie, d.w.z. jaarlijks een verlofdag inlevert (dus in feite een dag extra werkt, waardoor de 'productie' capaciteit voor werkgevers toeneemt).

Er moet al wel sprake zijn van grote afdelingen (min of meer soortgelijk werk) bij bedrijven wil de actie mogelijk effect hebben op beslissingen omtrent de omvang van de (afdelings)formatie.

Dit substitutie effect (ontslag van personeel of minder snel personeel aannemen) zal zeer beperkt van toepassing zijn. Mogelijk incidenteel bij (afdelingen van) bedrijven met meer dan 500 werknemers en zelfs alleen dan wanneer sprake is van vrijwel soortgelijke arbeid.

3. Eerder werd door Financiën ook gewezen op de complexiteit van aanpassing van wetgeving.

Dat is door ons moeilijk te beoordelen. Maar daarover wel het volgende:

Voormalig staatssecretaris Wijn (24 mei 2005) wijst in zijn beantwoording van kamervragen van mevrouw Ineke Dezentjé-Hamming op de regeling aftrekbare giften en aanvullend volgt dan de passage *'een voor werknemers geldende extra faciliteit ten gunste van het verenigingsleven en vrijwilligerswerk is niet in overeenstemming met een efficiënte en effectieve werking van het fiscaal stelsel'*.

Over de efficiënte en effectieve werking van het fiscaal stelsel luidt onze opvatting dat wanneer er politiek draagvlak is voor de door ons gevraagde maatregel het niet zo kan zijn dat de complexiteit van een ondersteunende systeem (i.c. het belastingsysteem) een 'bottle'- neck vormt bij uitvoering! Dat is 'de wereld op z'n kop'.

Overigens denken wij dat naar analogie van verzilvering van verlofdagen in het kader van het voormalig pc-privé project en het thans geldende fietsproject het toch relatief simpel moet zijn om een specifiek oormerk toe te kennen aan verzilvering van verlofdagen ten bate van het verenigingsleven.

4. Onvoldoende argumenten volgens voormalig staatssecretaris Wijn

De mogelijkheid om op relatief simpele wijze (en zonder budgettaire consequenties voor burgers en Financiën) in kwalitatieve zin en structureel een impuls te geven aan het verenigingsleven is naar onze mening hét steekhoudend argument ten gunste van de bepleite fiscale maatregel.

De aanleiding, de wenselijkheid/de noodzaak, de maatschappelijke relevantie van structuurversterkende maatregelen ten bate van het verenigingsleven hebben wij in eerder gevoerde correspondentie in diverse toonaarden belicht.

In aanvulling daarop hebben wij bij onze aanvraag tot een heroverweging van het eerder door Financiën ingenomen standpunt ook gewezen op gewijzigde omstandigheden en nieuwe feiten. De toename van het maatschappelijk draagvlak voor de gevraagde fiscale maatregel, de sympathie voor het initiatief bij verschillende politici alsmede maatschappelijke ontwikkelingen, te noemen bijvoorbeeld de themadiscussies over kwaliteitsimpulsen in woonwijken, over buitenschoolse opvang en over sport en onderwijs, met een oorzakelijk verband naar de betekenis van een vitaal en florerend verenigingsleven.